Dosarul nr.2-5725/19

H O T Ă R Â R E
ÎN NUMELE LEGII

25 martie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
în componenţă:
Judecător, preşedinte de şedinţă - Potînga Iurie
Grefier – Chiosa Marina, Lucinschi (Berezovschi) Cristina

a judecat în şedinţa publică cauza civilă la acţiunea înaintată de reclamantul Mihai Nicolae împotriva pârâților ÎM CIA ”Transelit” SA,”Arutin Art Bureau” SRL și ”Decor Bureau” SRL, intervenient accesoriu Zavatin Petru privind încasarea prejudiciului material cu titlu de despăgubiri de asigurare, dobânzi și penalități de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată - și –

A C O N S T A T A T :

I. Aspecte de procedura.

Inițial prin acțiunea înregistrată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru la data de 02.04.2019 sub nr.0531-12671, reclamantul Mihai Nicolae a chemat în judecată, în contradictoriu pe pârâții ÎM CIA ”Transelit” SA,”Arutin Art Bureau” SRL și ”Decor Bureau” SRL și a solicitat ca instanța de judecată să dispună încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA ”Transelit” SA,”Arutin Art Bureau” SRL și ”Decor Bureau” SRL a prejudiciului material rezultat din accidentul rutier în mărime de 41.950 (patruzeci şi unu mii nouă sute cincizeci) lei și a cheltuielilor de judecată legate de acest proces. (f.d.5-34, Vol.-I).

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza art.art.14-15; 512-514; 530-531; 572; 575; 602; 1301; 1304; 1307; 1309; 1313; 1315-1316; 1327-1328; 1398; 1410; 1416; 1422-1423 din Codul civil(în redacție din 01.03.2019), art.art. 2-3; 7; 9; 14-16; 18-23; 28; 30-34 a Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, art.art. 166-167 Cod de procedură civilă.

Cererea înaintată a fost timbrată cu taxă de stat în mărime de 1259,00 lei, achitată potrivit chitanței de plată nr.IJGI-F600 din 18.02.2019 (f.d.4, Vol.-I). Ulterior pentru cererile de precizare a obiectului acțiunii au fost achitate taxe de stat suplimentare în mărime de 838,30 lei, potrivit ordinului de încasarea a numerarului nr.186693 din 08.12.2021 (f.d135, Vol.-I)

Potrivit fișei de repartizare din data de 10.04..2019 cererea a fost repartizată prin intermediul PIGD în mod aleatoriu completului de judecată – judecător Vîrlan Cornelia (f.d.1). Prin încheierea judecătorească din data de 11.04.2019 acțiunea a fost pusă pe rol spre judecare în procedura contencioasă.(f.d.35, Vol.-I)

Prin încheierea Vicepreședintelui-interimar a judecătoriei Chișinău sediul Centru, Miron Aliona din 13.08.2019 s-a dispus redistribuirea dosarului nr.2-5725/19 altui judecător în legătură că judecătorul Vîrlan Cornelia a demisionat din funcția deținută. (f.d.74, Vol.-I).

Potrivit fișei de repartizare dosarul nr.2-5725/19 a fost repartizată la data de 21.08.2019 în mod aleatoriu completului de judecată – judecător Potînga Iurie (f.d.73, Vol.-I)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din data de 10.09.2019 dosarul dat a fost primit în procedura de examinare cu fixarea termenului de judecată (f.d.75, Vol.-I)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 12.12.2021 s-a dispus intervenirea în proces în calitate de intervenient accesoriu - Zavatin Petru în cauza civilă la acțiunea înaintată de Mihai Nicolae împotriva ÎM CIA ”Transelit” SA, SRL ”Arutin Art Bureau” și SRL ”Decor Bureau”, privind

încasarea prejudiciului material cu titlu de despăgubiri de asigurare, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.94, Vol.-I)

La data de 16.11.2021 prin intermediul secretariatului instanței de către Leca Ion prin intermediul reprezentantului său avocatul Cecan Igor a fost depusă o cerere de intervenire în proces în calitate de coreclamant în temeiul art.62 C.proc.civ., invocând că Leca Ion este proprietarul a/m *****cu n/î **********și că recuperarea prejudiciului poate avea loc doar față de proprietarul de drept al autovehiculului. Prin acțiunea formulată a cerut încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „ Transelit" SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau", IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau", IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Lecu Ion, c. p. *****, a prejudiciului material rezultat din accidentul rutier în mărime de 41950 (patruzeci şi unu mii nouă sute cincizeci) lei, încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „Transelit" SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau", IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau", IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Leca Ion, c. p. ***** a penalităţilor de întîrziere în mărime de 7551 lei, încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „Transelit" SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau", IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau", IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Leca Ion, c. p. ***** a dobânzii de întîrziere calculate din 08.05.2018 şi pînă la data achitării prejudiciului în suma de 41950 lei, dar nu mai puţin de 20392,12 lei, încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „Transelit" SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau", IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau", IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Leca Ion, c.p.***** a cheltuielilor de judecată legate de acest proces (f.d.121-122, 140-145 Vol.-I).

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 01.12.2019 s-a dispus intervenirea în proces în calitate de coreclamant - Leca Ion, în cauza civilă la acţiunea înaintată de Mihai Nicolae împotriva ÎM CIA "Transelit" SA, SRL "Arutin Art Bureau" și SRL "Decor Bureau", intervenient accesoriu Zavatin Petru privind încasarea prejudiciului material cu titlu de despăgubiri de asigurare, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.130, Vol.-I).

La termenul de judecată din data de 30.01.2023 partea pârâtă ÎM CIA "Transelit" SA, SRL "Arutin Art Bureau" și SRL "Decor Bureau", precum și intervenientul accesoriu Zavatin Petru au formulat cereri prin care au invocat excepția de tardivitate a acțiunii adresate în instanță de coreclamantul Leca Ion motivat de împrejurarea că acesta a omis termenul de prescripție extinctivă de 3 ani prevăzut de art.267 C.civ. și au solicitat admiterea cererilor pe motivele formulate în excepția de tardivitate(f.d.226-232, Vol.-I).

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 13.02.2023 s-a admis excepţia de tardivitate invocată de partea pârâtă ÎM CIA "Transelit" SA, SRL "Arutin Art Bureau", SRL "Decor Bureau" și intervenientul accesoriu Zavatin Petru. S-a respins acţiunea formulată de Leca Ion împotriva ÎM CIA "Transelit" SA, SRL "Arutin Art Bureau" și SRL "Decor Bureau", intervenient accesoriu Zavatin Petru cu privire la încasarea prejudiciului material cu titlu de despăgubiri de asigurare, dobânzi și penalități de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depusă tardiv (f.d.247-250, Vol.-I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10.04.2023 a fost respins recursul declarat de Leca Ion și menținută fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 13.02.2023(f.d.29-36, Vol.-II)

II. În cadrul pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare :

Pârâții ÎM CIA "Transelit" SA, SRL "Arutin Art Bureau" și SRL "Decor Bureau" prin intermediul reprezentaților săi împuternicit avocațial avocații D.Barbăscumpă (f.d.77, Vol.-I) și N.Vladimirov (f.d.46-47, Vol.-I) au depus în întâmpinarea cererii înaintate referințe și înscrisuri în copii, prin care au solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată(f.d.48-59, 78-85, Vol.-I). Reclamantul Mihai Nicolae prin intermediul reprezentantului său ales avocatul Cecan Igor a depus cereri de precizare obiectului acțiunii prin care a solicitat încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „ Transelit" SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau", IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau", IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Mihai Nicolae a prejudiciului material rezultat din accidentul rutier în mărime de 41.950,00 MDL (patruzeci şi unu mii nouă sute cincizeci) lei, încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „Transelit" SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau", IDNO:

1008600041596, SRL „Decor Bureau”, IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Mihai Nicolae a penalităţilor de întîrziere în mărime de 7551 lei, încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „Transelit” SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau”, IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau”, IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Mihai Nicolae a dobânzii de întîrziere calculate din 08.05.2018 şi pînă la data achitării prejudiciului în suma de 41.950,00 lei, dar nu mai puţin de 20.392,12 lei, încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „Transelit” SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau”, IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau”, IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Mihai Nicolae a cheltuielilor de judecată legate de acest proces (f.d.117-120, 136-138, Vol.-I). Intervenientul accesoriu Zavatin Petru prin intermediul reprezentatului său ales avocatul Jarovlea Veaceslav (f.d.114, Vol.-I) la fel a depus în întâmpinarea cererii înaintate explicații scrise și înscrisuri în copii, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată(f.d.123-128, vol.-I; 75-79, Vol.-II)

III. Soluționarea cererii.

La data de 25 martie 2024 instanța a soluționat cauza și a adoptat dispozitivul hotărârii, prin care a respins acţiunea formulată de reclamantul Mihai Nicolae împotriva pârâților ÎM CIA ”Transelit” SA, ”Arutin Art Bureau” SRL și ”Decor Bureau” SRL, intervenient accesoriu Zavatin Petru privind încasarea prejudiciului material cu titlu de despăgubiri de asigurare, dobânzi și penalități de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la Mihai Nicolae în beneficiul”Arutin Art Bureau” SRL cheltuieli de judecată alcătuite din costuri privind serviciile de asistență juridică profesională prestată (onorariu avocațial) în mărime de 1.500,00 MDL (una mia cinci sute) lei. S-a încasat de la Mihai Nicolae în beneficiul ”Decor Bureau” SRL cheltuieli de judecată alcătuite din costuri privind serviciile de asistență juridică profesională prestată (onorariu avocațial) în mărime de 1.500,00 MDL (una mia cinci sute) lei. S-a încasat de la Mihai Nicolae în beneficiul lui Zavatin Petru cheltuieli de judecată alcătuite din costuri privind serviciile de asistență juridică profesională prestată (onorariu avocațial) în mărime de 2.000,00 MDL (două mii) lei (f.d.84, Vol.-II).

IV. Calea de atac formulată în cauză.

Împotriva dispozitivului hotărârii de către avocatul Cecan Igor, reprezentantul reclamantului Mihai Nicolae împuternicit avocațial, a fost promovată cerere de apel, înregistrată la secretariatul instanței în data de 04.04.2024, care a fost recepționată de grefă la data de 05.04.2024 și transmisă judecătorului în aceeași zi, motiv pentru care, în temeiul prevederilor art.236 din Codul de procedură civilă, în interiorul termenului legal, instanța a întocmit hotărârea integrală.

V. Argumentele părților:

Reclamantul Mihai Nicolae prin intermediul avocatului Cecan Igor, reprezentantul reclamantului împuternicit prin mandat de avocat seria MA nr.0968674 din 10.12.2018 (f.d.2), în motivarea acțiunii a învederat că la data de 22 aprilie 2018, aproximativ la ora 16:30, în mun. Chişinău, str. Calea Orheiului km. 11, cet. Zavatin Petru Vasile, conducând microbuzul de model „*****” cu n/î **********, fiind angajat şi în exerciţiul funcţiei la SRL „Decor Bureu” încălcind cerinţele pct. 49 a RCR a tamponat automobilul de model „*****" cu n/î **********condus de Mihai Nicolae. În legătură cu accidentul sus menţionat, la data de 22.04.2018 a fost întocmit în privința lui Zavatin Petru procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI 03 *****privind comiterea contravenţiei prevăzute de art.242 alin.(2) Cod contravenţional. Tot la aceeaşi dată de 22.04.2018, datorită faptului că existau suficiente probe care demonstrau vinovăţia contravenientului, precum şi a faptului că Zavatin Petru şi-a recunoscut vinovăţia, agentul constatator a emis decizia prin care i-a aplicat acestui sancţiunea sub formă de amendă în mărime m 28 unităţi convenţionale şi 6 (şase) puncte de penalizare. Susține că din conţinutul procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI 03 *****, automobilul de model „*****” cu n/î **********, implicat în accident şi condus de persoana declarată vinovată de producerea accidentului rutier, deţinea poliţa de asigurare a transportului seria RCAI numărul *****, tipul RCA eliberată la data de 06.12.2017de CA ”Transelit” SA, motiv pentru care la data de 23 aprilie 2018 s-a adresat către CIA ”Transelit” SA cu o cerere privind constatarea pagubelor, stabilirea şi achitarea despăgubirii de asigurare. A arătat că la data de 25 aprilie 2018 angajatul CA ”Transelit” SA a examinat automobilul de model ”*****” cu n/î **********şi a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor în cadrul dosarului de daune 257/04-2018CH din 23.04.2018. menționează că prin scrisoarea cu nr. de ieşire 665 CI 1/18 din 16.05.18 a fost

informat despre faptul că la data de 06.12.2017 SRL „Arutin Art Bureau” a încheiat cu ÎM CIA „Transelit" SA contractul de asigurare RCAI-***** privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru autovehiculul de model ***** 318 CDI cu n/î ********** pentru perioada 14.12.2017 - 13.12.2018, valabilă la momentul producerii accidentului rutier (22.04.2018).

A mai relevat că în procesul regularizării dosarului de daune nr. 257/04-2018C11/RCA, pârâtul a constatat că SRL „Arutin Art Bureau” a transmis in folosinţă autovehiculul de model ***** 318 CDI cu n/î ********** către SRL „Decor Bureau” în baza contractului de comodat din 04.04.2018, iar SRL „Decor Bureau” nu şi-a îndeplinit obligaţiunea legală de a asigura autovehiculul de răspundere civilă auto. În consecință, IM CIA „Transelit" SA, făcând trimitere la prev. art. art. 4 şi 8 a Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, consideră că accidentul rutier menţionat nu reprezintă un caz asigurat şi nu urmează a fi despăgubit. În acest sens referindu-se la prev. alin. (5) art. 20 a Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, la data de 24.05.2018, s-a adresat cu cerere, înregistrată sub nr. LVS/l8/076 către Biroul Naţional a Asigurătorilor de Autovehicule cu solicitarea de a fi intentat dosarul de daune şi să-i fi achitat prejudiciul din fondul de Protecţie a Victimelor Străzii la care am anexat: copia dosarului contravenţional, copia buletinului de identitate, copia certificatului de înmatriculare a autovehiculului și copia refuzului companiei de asigurare. Ca urmare BNAA prin intermediul SRL”Antifraud Agency” a întocmit Actul nr.24 de evaluare a cheltuielilor de reparaţie a autovehiculului potrivit căruia a fost evaluat costul reparaţiei la 33 616.73 lei.

Ulterior prin răspunsul nr. 02-1770/18 din 27 iulie 2018 BNAA a informat despre faptul că, necătând că potrivit scrisorii cu nr. de ieşire 665 CI 1/18 din 16.05.18 eliberata de IM CIA ”Transelit” SA compania de asigurări a refuzat achitarea despăgubirii datorită faptului că SRL ”Arutin Art Bureau” a încheiat cu ÎM CIA ”Transelit” SA contractul de asigurare RCAI-***** privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru autovehiculul de model ***** 318 CDI cu n/î **********, pentru perioada 14.12.2017 - 13.12.2018, valabilă la momentul producerii accidentului rutier (22.04.2018), însă în baza contractului de comodat din 04.04.2018 SRL „Arutin Art Bureau” a transmis în folosinţă autovehiculul de model ***** 318 CDI cu n/î ********** către SRL „Decor Bureau”, iar SRL „Decor Bureau” nu şi-a îndeplinit obligaţiunea legală de li asigura autovehiculul de răspundere civilă auto totuşi, la data producerii accidentului rutier conducătorul autovehiculului de model ***** 318 CDI cu n/î **********, deţinea foia de parcurs seria AM nr. *****eliberată de SRL „Arutin Art Bureau” care deţinea Contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, motiv pentru care BNAA nu are temei legal de a achita despăgubirea de asigurare din fond de Protecţie a Victimelor Străzii. A menționat că la data de 20.09.2018 s-a adresat cu o petiţie către CNPF. Prin Răspunsul nr. 04-2945 din 12.10.2018 CNPF examinând petiţia a comunicat că totuşi, din cele constatate de acestea, despăgubirea de asigurare urmează să fie solicitată şi achitată de către BNAA din Fondul de Protecţie a Victimelor Străzii. A mai arătat că la data de 26.10.2018 s-a adresat cu cererea înregistrată sub nr. 01 3006/18 către BNAA prin care a solicitat revederea deciziei de refuz şi achitarea despăgubirii la care a ataşat şi răspunsul CNPF nr. 04-2945 din 12.10.2018. Prin răspunsul nr. 02-2789/18 din 13.11.2018 BNAA a refuzat de a revedea decizia sa anterioară şi a achita despăgubirile din Fondul de Protecţie a Victimelor Străzii.

A invocat că datorită faptului că deja de aproximativ patru luni nu avea posibilitatea de a se folosi de automobil din cauza că acesta era deteriorat, a fost impus de situaţie de a repara de sine stătător automobilul, reparaţie care a costat potrivit Actului nr. 815 din 01.08.2018 eliberat de SRL ”Garant Prest” suma de 41.950 lei. Menționează că, având în vedere răspunsul primit de la BNAA care a refuzat a achita despăgubirea de asigurare din fondul de Protecţie a Victimelor Străzii şi reieşind din faptul că în rezultatul investigaţiilor şi cercetărilor efectuate de către BNAA acestea au depistat că la data producerii accidentului rutier din 22 aprilie 2018, conducătorul autovehiculului de model ***** 318 GDI cu n/î ********** deţinea foia de parcurs seria AM nr. *****eliberată de SRL „Arutin Art Bureau” care deţinea Contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto fapt care nu l-a cunoscut anterior, ca urmare la data de 09.01.2019 s-a adresat către ÎM CIA ”Transelit” SA cu o cerere privind soluţionarea pe cale amiabilă a litigiului prin care a solicitat pârâtului de a revedea decizia de refuz, primită în cadrul dosarului de daune 257/04-2018CH şi achitarea despăgubirii suportate în rezultatul accidentului rutier

menţionat supra. A relatat că ÎM CIA”Transelit” SA a recepţionat cererea în data de 14 ianuarie 2019, însă pană la moment nu a răspuns la solicitarea reclamantului fiind respectată procedura prealabilă de soluţionare a litigiului în mod amiabil. Refuzul pârâtului IM CIA „Transelit" SA de a calcula şi achita despăgubirile de asigurare cauzale în rezultatul accidentului rutier îl consideră neîntemeiat.

Cere reclamantul Mihai Nicolae încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA ”Transelit” SA,”Arutin Art Bureau” SRL și ”Decor Bureau” SRL a prejudiciului material rezultat din accidentul rutier în mărime de 41.950 (patruzeci şi unu mii nouă sute cincizeci) lei și a cheltuielilor de judecată legate de acest proces.

Ulterior în cadrul fazei pregătitoare a procesului reclamantul a formulat o cerere de precizare a obiectului acțiunii prin care a solicitat încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „ Transelit” SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau”, IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau”, IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Mihai Nicolae a prejudiciului material rezultat din accidentul rutier în mărime de 41.950,00 MDL (patruzeci şi unu mii nouă sute cincizeci) lei, încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „Transelit” SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau”, IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau”, IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Mihai Nicolae a penalităţilor de întîrziere în mărime de 7551 lei, încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „Transelit” SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau”, IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau”, IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Mihai Nicolae a dobânzii de întîrziere calculate din 08.05.2018 şi pînă la data achitării prejudiciului în suma de 41.950,00 lei, dar nu mai puţin de 20.392,12 lei, încasarea în mod solidar din contul ÎM CIA „Transelit” SA, IDNO 1008600041596, SRL „Arutin Art Bureau”, IDNO: 1008600041596, SRL „Decor Bureau”, IDNO: 1014600013279, în beneficiul lui Mihai Nicolae a cheltuielilor de judecată legate de acest proces.

Pârâtul ÎM CIA „ Transelit” SA, prin intermediul reprezentantul său avocatul Barbăscumpă Dumitru împuternicit prin mandat de avocat seria MA nr.1382776 din 04.09.2019 (f.d.77) a susținut referința depusă la dosar și a obiectat împotriva cererii, nerecunoscând acțiunea a cerut respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată. Consideră că, admiterea acţiunii în asemenea condiţii ar contravine legislaţiei în vigoare, și a cerut a fi respinsă ca nefondată. Astfel a arătat că ÎM CIA ’’Transelit” SA nu a avut temei juridic pentru efectuarea plăţii despăgubirii, or, posesorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto. În acest sens s-a referit la prev. art. 4 alin. (1) din Legea nr. 414 potrivit căror persoanele fizice şi persoanele juridice care au în posesiune autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării, iar potrivit art. 4 alin. (1/1) din aceiaşi lege obligaţia de asigurare nu se răsfrânge asupra posesorului de autovehicul al cărui risc a fost asigurat în condiţiile prezentei legi de către o altă persoană. La rândul său, conform art. 2 din Legea nr. 414, prin posesor de autovehicul se înţelege - proprietarul de drept al autovehiculului, precum şi persoana care posedă autovehiculul în temeiul unui contract de locaţiune, contract de leasing sau al unor alte titluri prevăzute de legislaţie. A invocat că, în cazul de referinţă posesor al autovehiculul implicat în accidentul rutier este anume SRL ’’Decor Bureau” în temeiul contractului de locaţiune din 04.04.2018, valabil pînă la 31.12.2018. Susține că acest contract a produs efecte juridice la ziua accidentului rutier (22.04.2018), nefiind prezentate careva probe care ar demonstra contrariul. Consideră că contractul RCA urma a fi încheiat anume de posesorul SRL ”Decor Bureau” (art. 8 alin. (1) din Legea nr. 414), însă un astfel de contract RCA lipseşte. A mai remarcat, cu toate că contractul de locaţiune din 04.04.2018 reprezintă o probă suficientă pentru a demonstra calitatea de posesor a SRL ’’Decor Bureau”, care anume trebuia să încheie contractul RCA, totodată, faptul posesiunii se confirmă şi prin alte înscrisuri: procesul verbal cu privire la contravenţie, în conţinutul căruia este aplicată menţiunea privind locul de muncă a persoanei vinovate SRL ”Decor Bureau”; procesul verbal de audiere a contravenientului Zavatin Petru, în conţinutul căruia acesta menţionează că este angajat în cadrul SRL ’’Decor Bureau”); foaia de parcurs seria AM nr. 708223 din 02.04.2018. Consideră că în speţă, despăgubirea, trebuia să fie achitată anume de BNAA, deoarece această obligaţie îi revine în temeiul art. 33 alin. (3) din Legea nr. 414 care stabileşte expres că fondul de protecţie a victimelor străzii este destinat plăţilor de despăgubiri pentru vătămări

corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum şi plăţilor de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri şi vătămări corporale sau deces dacă posesorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obţinut pe cale ilicită. Opinează că, BNAA în aşa caz ar dispune de dreptul de regres faţă de SRL ”Decor Bureau”. A mai arătat că, reclamantul Mihai Nicolae nu este proprietarul unităţii de transport avariate, în paşaportul tehnic al acestuia este înscris ”COMODAT”, iar proprietar al autovehiculului de model *****CEED este Leca Ion. Consideră că anume Leca Ion este cel îndreptăţit să depună acţiune în judecată. Invocă că acţiunea depusă de reclamantul Mihai Nicolae din start este neîntemeiată şi urmează a fi respinsă. În acest sens s-a referit la pct. 24 din explicațiile HP CSJ nr. 11 din 16.12.2013, potrivit cărora în vederea reparării prejudiciului cauzat mijlocului de transport în rezultatul accidentului rutier, instanţa de judecată poate fi sesizată, în contractele CASCO numai de către beneficiar, iar în contractele de asigurare obligatorie, de proprietarul de drept al autovehiculului.

Cât priveşte comodatul, a invocat că conform art. 859 alin. (1) Cod Civil RM (în redacţia de pînă la 01.03.2019 în vigoare la acel moment), persoana în bază de comodat nu poate pretinde la repararea prejudiciului material rezultat din accidental rutier, or, dreptul de a depune cerere de chemare în judecată este deţinută doar de către proprietarul de drept al autovehiculului. Consideră că este contestabilă şi suma solicitată spre încasare - 41 950 lei și a specificat că această sumă este întemeiată doar pe un presupus act al lucrărilor îndeplinite perfectat de Grand-Auto Autoservice, însă, fără a fi prezentate careva dovezi cum ar fi cecuri, facturi fiscale, care se demonstreze cu certitudine faptul achitării sumei indicate. A mai invocat că, această sumă de 41.950 lei diferă considerabil de calculul efectuat la solicitarea ÎM CIA ’Transelit” SA.

Reprezentantul co-pârâților SRL ”Arutin Art Bureau” și SRL ”Decor Bureau”, avocatul Vladimirov Natalia împuternicită prin mandate de avocat seria MA nr.1425311 din 26.04.2019 și seria MA nr.1425312 din 26.04.2019 (f.d.46-47, Vol.-I) la fel a susținut referința depusă la dosar și a obiectat împotriva cererii, negând acțiunea a cerut respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată (f.d.48-55, Vol.-I). A susținut că în speţă la data de 22 aprilie 2018 în mun. Chişinău, str. Calea Orheiului km. 11, a avut loc accident rutier în rezultatul căruia autovehiculul de model „*****” cu numărul de înmatriculare **********, condus de către Zavatin Petru, s-a tamponat cu automobilul de model „*****” cu n.î. **********, condus de Mihai Nicolae. Conform procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI 03*****din 22.04.2018, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Zavatin Petru. La data accidentului rutier automobilul de model „*****” cu numărul de înmatriculare **********, la volanul căruia se afla Zavatin Petru, era asigurat la IM CIA „Transelit” SA, ce se confirmă prin poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă RCAI ***** din 14.12.2017, valabilă pînă la data de 13.12.2018. Menționează, că contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule din 06.12.2017 a fost încheiat între Compania de Asigurări „Transelit” SA şi „Arutin Art Bureau” SRL pentru un număr nelimitat de persoane, ce se confirmă prin prevederile pct. III a contractului sus-menţionat. La data de 23 aprilie 2019 reclamantul Mihai Nicolae a depus la CA „Transelit” SA cerere privind constatarea pagubei, stabilirea şi achitarea despăgubirii de asigurare, ca urmare CA „Transelit” SA a deschis dosar de daune nr.257/04-2018CH. La data de 25 aprilie 2019 Compania de Asigurări „Transelit” SA a întocmit proces-verbal de constatare a pagubelor nr.257/04-2018CH, cu participarea reclamantului Mihai Nicolae şi inginerului-expert companiei „Transelit” SA. Prin răspunsul din 16 mai 2018 ÎM CIA „Transelit” SA a refuzat achitarea despăgubirii de asigurare, pe motiv că mijloc de transport asigurat a fost transmis în folosinţa altei persoane juridice.

Consideră că IM CIA „Transelit” SA urmează să achite despăgubirea de asigurare la caz. În acest sens s-a referit la prev.art.514, 1301, 1304, 1307 C.civ., art. 1, 15 alin.l, 20 alin.l al Legii Nr. 407 din 21.12.2006 Cu privire la asigurări, art. 2 din Legea R.Moldova nr. 414 din 22.12.2006 Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și raportînd situaţia faptică expusă la normelor legale invocate consideră că reclamantul Mihai Nicolae în mod eronat formulează pretenţii către pîrîţii SRL „Arutin Art Bureau” şi SRL „Decor Bureau”, şi solicită încasarea din contul lor sumei cu titlu de reparare a prejudiciului material cauzat în urma producerii accidentului rutier. Or, răspunderea civilă pentru pagube produse de autovehicule era asigurată în temeiul contractului

corespunzător, valabil la data producerii accidentului. Consideră ca fiind inaplicabile soluţionării obiective a litigiului prevederile Codului Civil, invocate de către reclamantul în cererea de chemare în judecată şi aceasta deoarece în speţă suntem în prezenţa excepţiei de la regula potrivit căreia autorul prejudiciului este responsabil de repararea acestuia, excepţie de altfel reglementată de dispoziţiile art.1398 Cod Civil în coroborare cu cele statuate în Legea R.Moldova nr.414 din 22.12,2006 „Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule", menţionata supra, dar şi cu cele prevăzute la art. 1310 cod civil, ultimele fiind în sensul că prin contractul de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta din urmă se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terţ suma asigurată sau despăgubirea. Susține că conform prevederilor art. 523 Cod Civil - creanţa solidară nu se prezumă, ci se naşte prin act juridic, prin lege sau atunci cînd prestaţia este indivizibilă. In acest sens, reclamantul nu a invocat temeiul legal al pretenţiei privind încasarea sumelor din contul copîrîţilor, în mod solidar. Or, obiectul unui contract de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie constă în transferul riscului eventualului prejudiciu cauzat în urma exploatării unui autovehicul de la asigurat asigurătorului. Susține, că la data producerii accidentului rutier şoferul Zavatin Petru a fost angajat la compania, fapt ce se confirmă prin copia contractului de muncă şi copia foii de parcurs, s-a aflat în exercitarea atribuţiilor sale de serviciu, ca urmare, consideră evidentă răspunderea ÎM CIA „Transelit" SA şi obligaţia companiei de asigurări de a achita despăgubirea de asigurarea reclamantului Mihai Nicolai.

Menționează că în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (12/1) Legii nr. 414 din 22.12.2006 "Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule", asigurătorul care are încheiat contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana vinovată şi asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, probând invitaţia printr-un înscris justificativ. La caz, nici Zavatin Petru (vinovatul producerii accidentului), nici SRL „Arutin Art Bureau" şi SRL „Decor Bureau" nu au participat la încheierea procesului-verbal de constatare a pagubelor, or, în virtutea prevederilor legislaţiei în vigoare, asigurătorul IM CIA „ Transelit" SA nu a întreprins careva acţiuni în vederea înştiinţării lor, despre petrecerea procedurii de constatare a pagubelor.

Invocă că potrivit normelor legale aplicabile speţei în cauză, legislatorul a prevăzut o procedură care urmează a fi respectată de către asigurător, în urma producerii cazului asigurat, adică pe lîngă înştiinţarea persoanei asigurate, înştiinţarea şi a persoanei vinovate despre procesul de constatare a pagubelor, însă prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier, a fost stabilit de către reprezentantul ÎM CIA „Transelit" SA doar cu participarea persoanei păgubite Mihai Nicolae, și în lipsa vinovatului producerii accidentului. Consideră că acţiunea a fost înaintată de reclamant Mihai Nicolae, care nu dispune de calitate procesuală de parte activă în proces. În acest sens s arătat, că la materialele cauzei este anexată copia certificatului de înmatriculare a automobilului de model „*****" cu n.î. **********, prin care se confirmă faptul că reclamant Mihai Nicolae foloseşte acest automobil cu titlu de „COMODAT". Totodată s-a referit şi la pct.24 a HP CSJ nr.11 din 16.12.2013 "Cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei în domeniul asigurărilor obligatorii şi facultative a transportului auto", prin care se explică instanţelor de judecată că, în vederea reparării prejudiciului cauzat mijlocului de transport în rezultatul accidentului rutier, instanţa de judecată poate fi sesizată în contractele CASCO numai de către beneficiar, iar în contractele de asigurare obligatorie de proprietarul de drept al autovehiculul, respectiv a susținut că acţiunea nu este întemeiata nici în drept şi nici în fapt fiind necesar de respins. Totodată a cerut compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1500 lei pentru fiecare co-pârât.

Intervenientul accesoriu Zavatin Petru prin intermediul reprezentatului său ales avocatul Jarovlea Veaceslav (f.d.114, Vol.-I) de asemenea a susținut explicațiile scrise depuse la dosar și a obiectat împotriva cererii, negând acțiunea a cerut respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată invocând excepția lipsei calității procesuale de parte activă în proces. În acest sens a arătat că reclamantul Mihai Nicolae nu este proprietarul de drept al autovehiculului avariat/ în acest sens a invocat pev.art. 2 Legii nr. 414/2006, potrivit căruia persoană păgubită - orice persoană îndreptăţită să primească despăgubire de asigurare pentru orice pagubă sau vătămare corporală provocată în urma unui accident de autovehicul. Potrivit art. 3 Legii nr. 414/2006, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea

civilă a posesorului şi utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării. Astfel, a remarcat că persoana păgubită în sensul Legii nr. 414/2006, este proprietarul automobilului avariat *****CEED cu n/î **********. Potrivit Adeverinţei din 04.08.2021, proprietarul automobilului avariat *****CEED cu i/î **********, la data accidentului rutier din 22.04.2018, a fost Leca Ion. Consideră că reclamantul Mihai Nicolae nu deţinea dreptul de proprietate asupra automobilului avariat *****CEED cu n/î **********, la data accidentului rutier din 22.04.2018. Susține că anumită procură de la proprietarul Leca Ion pentru a primi despăgubirea de asigurare reclamantul nu a prezentat instanţei de judecată. Conform disp. art. 5 alin. (1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Ca urmare, reclamantul Mihai Nicolae nu a demonstrat instanţei de judecată dreptul de a se adresa cu respectiva cerere, nefiind în capacitatea de înaintarea unei astfel de cereri către pîrîţi. Conform pct. 24 HP CSJ nr. 11 din 16.12.2013 "Cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei în domeniul asigurărilor obligatorii şi facultative a transportului auto" - Se explică instanţelor de judecată că, în vederea reparării prejudiciului cauzat mijlocului de transport în rezultatul accidentului rutier, instanţa de judecată poate fi sesizată, în contractele CASCO numai de către beneficiar, iar în contractele de asigurare obligatorie, de proprietarul de drept al autovehiculului. Opinează că Leca Ion este beneficiarul despăgubirii şi este unica persoana de a pretinde la compensarea prejudiciului cauzat, însă ultimul nu formulează careva pretenţii. În atare circumstanţe, consideră că acţiunea înaintată urmează a fi respinsă ca depusă de reclamantul necuvenit, fără împuterniciri necesare de la proprietarul automobilului avariat. La fel a cerut compensarea cheltuielilor de judecată arătând că pentru obţinerea Adeverinţei din 04.08.2021 de la ASP, intervenient accesoriul Zavatin Petru a achitat 140 lei, ce se probează prin ordin de încasarea a numerarului din 22.07.2021, iar pentru serviciile avocatului Jarovlea Veceslav, pârâtul a achitat onorariul în mărime de 2000 lei, ce se probează prin bon de plată nr. 753725 din 18.06.2021. În final a solicitat doar suma de 2000 de lei cu titlu de costuri privind serviciile de asistență juridică profesională prestată (onorariu avocațial).

VI. Soluția, considerentele și aprecierea instanței.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului și verificând circumstanțele invocate în raport cu probele administrate, instanța constată următoarele motive de fapt și de drept.

În drept, instanţa reţine drept incidente prevederile art.1998 alin. (1)-(4) C.civ., potrivit cărora cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate, cu condiţia că persoana cunoştea sau trebuia să cunoască consecinţele rugăminţii sau ale consimțământului, şi dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.

Conform art.514 Cod Civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art. 1301 Cod Civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terţ (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele şi în termenele convenite.

Conform art. 1304 alin.(2) Cod Civil, asigurarea contra daune cuprinde asigurarea bunurilor şi asigurarea de răspundere civilă.

Conform art. 1307 alin.(1), (3) Cod civil, riscul asigurat este un eveniment viitor, posibil, dar incert la care sînt expuse viaţa, sănătatea sau patrimoniul persoanei. Cazul asigurat este evenimentul pentru înlăturarea consecinţelor căruia s-a făcut asigurarea şi la producerea căruia apare obligaţia asigurătorului să plătească suma asigurată sau despăgubirea.

Conform prevederilor art. 1 Legii Nr. 407 din 21.12.2006 Cu privire la asigurări caz asigurat - risc asigurat, prevăzut în contractul de asigurare, a cărui producere conferă asiguratului dreptul de a fi

indemnizat sau despăgubit de către asigurător; risc asigurat - fenomen, eveniment sau grup de fenomene sau evenimente prevăzute în contractul de asigurare care, odată produse, pot genera prejudicii bunurilor sau persoanei asigurate

Dispoziţiile art.2 din Legea nr. 414 din 22.12.2006 ”Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule”, stipulează că persoană păgubită - orice persoană îndreptăţită să primească despăgubire de asigurare pentru orice pagubă sau vătămare corporală provocată în urma unui accident de autovehicul.

Art.3 din acelaşi lege statuează că obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a posesorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Potrivit art. 8 alin.(1) din Legea nr. 414/22.12.2006, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea de contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul de autovehicul şi asigurătorul licenţiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto care se perfectează pe suport de hârtie şi/sau prin mijloace tehnice electronice în regim on-line, conform procedurii stabilite prin actele normative ale autorităţii de supraveghere.

Potrivit prevederilor art. 15 alin.(1) din aceeaşi lege, asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul precum şi în cazul în care, la data accidentului: a) utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între posesor şi asigurător; b) utilizatorul sau asiguratul nu posedă permis de conducere de categoria respectivă; c) utilizatorul sau asiguratul nu a respectat obligaţiile tehnice legale cu privire la starea şi siguranţa autovehiculului.

Dispoziţiile art.20 alin.(1) din Legea 414/2016 prevăd că drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul R.Moldova de autovehicul aflat în posesiunea asiguratului se exercită faţă de asigurătorii de răspundere civilă auto direct, la sediul acestuia, sau prin reprezentantul de despăgubiri.

Potrivit art. 797 alin. (1) din Cod Civil, o obligaţie solidară nu se prezumă, ci se naşte prin act juridic sau prin lege.

Potrivit art.5 alin.(1) din C.proc.civ., orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Dispoziţiile art.7 alin.(1) C.proc.civ., stipulează că instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim.

Potrivit art.9 alin. (1)-(2) C.civ., drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Potrivit art.776 C.civ., obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform pct.24 a Hotărârii Plenului CSJ nr.11 din 16.12.2013 Cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei în domeniul asigurărilor obligatorii şi facultative a transportului auto, „Se explică instanţelor de judecată că, în vederea reparării prejudiciului cauzat mijlocului de transport în rezultatul accidentului rutier, instanţa de judecată poate fi sesizată, în contractele CASCO numai de către beneficiar, iar în contractele de asigurare obligatorie, de proprietarul de drept al autovehiculul”.

În fapt, reieşind din materialele prezentate şi administarte, instanţa a constatat că, la data de 22 aprilie 2018 în mun. Chişinău, str. Calea Orheiului km. 11, a avut loc accident rutier în rezultatul căruia autovehiculul de model „*****” cu n/î **********, condus de către Zavatin Petru, angajat al companiei

SRL „Arutin Art Bureau”, fapt ce se confirmă prin copia contractului de muncă şi copiei foii de parcurs, s-a aflat în exercitarea atribuţiilor sale de serviciu s-a tamponat cu automobilul de model „*****” cu n/î **********, condus de Mihai Nicolae care nu este proprietarul unității de transport avariate, transmis în folosință sub formă de comodat de către proprietarul Leca Ion fapt confirmat prin certificatul de înmatriculare depus în copie la dosar. Conform procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI 03*****din 22.04.2018, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Zavatin Petru. La data accidentului rutier automobilul de model „*****” cu n/î **********, la volanul căruia se afla Zavatin Petru, era asigurat la ÎM CIA „Transelit” SA, ce se confirmă prin poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă RCAI ***** din 14.12.2017, valabilă pînă la data de 13.12.2018. Potrivit actelor depuse la dosar reiese, că contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule din 06.12.2017 a fost încheiat între Compania de Asigurări „Transelit” SA şi „Arutin Art Bureau” SRL pentru un număr nelimitat de persoane, ce se confirmă prin prevederile pct. III a contractului sus-menţionat.

După cum s-a stabilit la data de 23 aprilie 2018 reclamantul Mihai Nicolae a depus la Compania de Asigurări „Transelit” SA cerere privind constatarea pagubei, stabilirea şi achitarea despăgubirii de asigurare, ca urmare Compania de Asigurări „Transelit” SA a deschis dosar de daune nr.257/04- 2018CH. La data de 25 aprilie 2018 Compania de Asigurări „Transelit” SA a întocmit proces-verbal de constatare a pagubelor nr.257/04-2018CH, cu participarea reclamantului Mihai Nicolae şi inginerului-expert companiei „Transelit” SA. Prin răspunsul din 16 mai 2018 ÎM CIA „Transelit” SA a refuzat achitarea despăgubirii de asigurare, pe motiv că mijloc de transport asigurat a fost transmis în folosinţa altei persoane juridice. Prin răspunsul nr. 02-1770/18 din 27 iulie 2018, Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule a comunicat, că examinat cererea lui Leca Ion și nu poate soluționa cererea pozitiv, deoarece la caz se constată prezenţa unui caz asigurat. Din acest considerent la data de 09.01.2019 reclamantul Mihai Nicolae s-a adresat către ÎM CIA ”Transelit” SA cu o cerere privind soluţionarea pe cale amiabilă a litigiului prin care a solicitat pârâtului de a revedea decizia de refuz, primită în cadrul dosarului de daune 257/04-2018CH şi achitarea despăgubirii suportate în rezultatul accidentului rutier menţionat supra. Astfel în data de 14 ianuarie 2019 ÎM CIA”Transelit” SA a recepţionat cererea, însă pană la moment nu a răspuns la solicitarea reclamantului fiind respectată procedura prealabilă de soluţionare a litigiului în mod amiabil, fapt ce a generat înaintarea acțiunii în judecată privind restituirea despăgubirii de asigurare. (f.d.13-33, 56-60, 80-83, 86-89, 147-161, Vol.-I)

În consecință, reieșind din motivele de fapt şi de drept, instanța de judecată a constatat excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului Mihai Nicolae în general, cât și lipsei calității procesuale pasive a copârâților SRL ”Arutin Art Bureau” și SRL ”Decor Bureau”.

Pentru a se pronunța, instanța de judecată a dat apreciere argumentelor reprezentantului reclamantului, a obiecțiilor reprezentanților pârâților și intervenientului accesoriu în raport cu probele prezentate de către părți și administrate de către instanța de judecată,

Analizînd excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de copârâții SRL ”Arutin Art Bureau” și SRL ”Decor Bureau” prin întîmpinare instanța constată că aceasta este întemeiată pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare. Calitatea procesual pasivă presupune identitatea între persoana pârâtului și cel despre care se pretinde că este obligat în raportul juridic supus judecății.

Chiar din întâmpinarea depusă de către partea pârâtă la dosar rezultă că la data producerii accidentului rutier mijlocul de transport de model „*****” cu n/î **********, la volanul căruia se afla Zavatin Petru, era obiectul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule din 06.12.2017 încheiat între SRL ”Arutin Art Bureau” și ÎM CIA „Transelit” SA, ce se confirmă prin poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă RCAI ***** din 06.12.2017, valabilă de la data de 14.12.2017 pînă la data de 13.12.2018, valabilitatea căreia poate fi verificată pe site-ul www.rca.cnpf.md.

Prin urmare, achitarea de către SRL ”Arutin Art Bureau” și SRL ”Decor Bureau” a prejudiciului material, drept rezultat al accidentului rutier din data de 22.04.2018, este exclusă, în condiţiile în care răspunderea civilă a acestuia faţă de terţii prejudiciaţi, constituia obiectul contractului de asigurare de asigurare de răspundere civilă RCAI ***** din 06.12.2017, valabilă de la data de 14.12.2017 pînă la data

de 13.12.2018 încheiat între Compania de Asigurări „Transelit” SA şi „Arutin Art Bureau” SRL pentru un număr nelimitat de persoane, ce se confirmă prin prevederile pct. III a contractului sus-menţionat, iar constatarea pagubelor, stabilirea prejudiciului şi achitarea despăgubirii de asigurare urmează să fie efectuată exclusiv în temeiul Legii nr. 414/22.12.2006, aspect confirmat și de celelalte probe administrate în cauză, motiv pentru care instanța va admite excepția lipsei calității procesual pasive *a copârâților SRL ”Arutin Art Bureau” și SRL ”Decor Bureau”.*

Cât privește solidaritatea pârâților instanța reține că conform prev. art. 797 alin. (1) din Cod Civil, o obligaţie solidară nu se prezumă, ci se naşte prin act juridic sau prin lege.

În cadrul judecării cauzei reclamantul nu a argumentat prin ce act juridic sau prin ce normă de drept a apărut solidaritatea pârâţilor. Mai mult ca atât, obligaţia de plată în bani, aşa cum se pretinde a fi în prezenta cauză este prin natura ei divizibilă. Obligaţia de plată a unei sume de bani nu poate fi considerată indivizibilă prin natura sa, or, o sumă de bani întotdeauna poate fi separată.

În aceste condiții instanța conchide că pretenţia de încasare solidară în prezenta cauză urmează la fel a fi respinsă, fiind neîntemeiată în drept și din acest considerent, or nu există nici-o normă juridică care să stabilească solidaritatea asigurătorului cu asiguratul său. Instanța notează că obligaţia asigurătorului de răspundere civilă nu poate niciodată să fie solidară cu obligaţia asiguratului său. Aceste două se exclud reciproc. Instanța reține că nu există nici-un temei de solidaritate între ÎM CIA Transelit” SA şi „Arutin Art Bureau” SRL, precum și SRL ”Decor Bureau”.

Analizînd excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului Mihai Nicolae invocată de pârâți şi intervenientul accesoriu prin întîmpinare instanța constată că aceasta este întemeiată pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare. Calitatea procesuală activă constă în identitatea dintre persoana reclamantului și cel care este titularul dreptului, cu alte cuvinte premisă obligatorie pentru a exercita o acțiune în justiție în vederea valorificării unui drept o constituie legitimitatea, justificarea calității procesuale active, care se află în legătură directă, intrinsecă cu justificarea unui interes legitim. Prin urmare calitatea procesuală nu poate fi privită pur și simplu ca titlu sub care o persoană figurează în proces, ci este puterea de a acționa în justiție, bazată pe un interes legitim, general și direct.

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Codul Civil, legislaţia civilă este întemeiată pe recunoaşterea egalităţii participanţilor la raporturile reglementate de ea, protecţia vieţii intime, private şi de familie, recunoaşterea inviolabilităţii proprietăţii, a libertăţii contractuale, protecţia bunei-credinţe, protecţia consumatorului, recunoaşterea inadmisibilităţii imixtiunii în afacerile private, necesităţii de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată şi de apărare a lor de către organele de jurisdicţie competente.

Având în vedere această prevedere legală, putem constata fără îndoială că tuturor participanţilor la raporturile juridice civile, legea le garantează o poziţie de egalitate şi interzice imixtiunea oricărui subiect în afacerile private adică inclusiv în raporturile juridice de drept privat dintre o companie aeriană şi clientul acesteia. Orice măsuri disproporţionate care ar afecta o parte în favoarea celeilalte părţi nu pot fi admise, or, ar contravine prevederilor legale privind egalitatea şi principiului legal care interzice imixtiunea în afacerile private.

Raportând aceste prevederi legale la speţa concret examinată, se constată că, părţile în cadrul acestui raport juridic de asemenea sunt catalogate ca fiind subiecţi de drept privat, egale în drepturi şi obligaţii, şi respectiv măsurile întreprinse de o parte în detrimentul celeilalte nu pot fi disproporţionate.

Astfel, persoana păgubită în sensul Legii nr. 414/2006, este proprietarul automobilului avariat *****CEED cu n/î **********. Potrivit Adeverinţei TC *****din 04.08.2021 eliberată de ASP, proprietarul automobilului avariat *****CEED cu n/î **********, la data accidentului rutier 22.04.2018, a fost Leca Ion.(f.d.123, Vol.-I) Astfel, instanța reține că reclamantul Mihai Nicolae nu deținea dreptul de proprietate asupra automobilului avariat *****CEED cu n/î **********, la data accidentului rutier 22.04.2018. La fel în cadrul cercetării judecătorești de către reclamantul Mihai Nicolae nu a fost prezentat instanţei de judecată o anumită procură de la proprietarul Leca Ion pentru a primi despăgubirea de asigurare.

Pe cale de consecinţă, contrar, normelor legale indicate supra, reclamantul din numele lui Leca Ion, proprietar autovehiculului de model automobilul de model „*****CEED” cu n/î **********implicat

în accidentul rutier din 22 aprilie 2018 a formulat o cerere de chemare în judecată, intenționând să beneficieze de o restituire integrală a prejudiciului cauzat autovehiculului de model automobilul de model „*****CEED” cu n/î **********implicat în accidentul rutier din 22 aprilie 2018, fără a ține cont de faptul că, în vederea reparării prejudiciului cauzat mijlocului de transport în rezultatul accidentului rutier, instanţa de judecată poate fi sesizată, în contractele CASCO numai de către beneficiar, iar în contractele de asigurare obligatorie, de proprietarul de drept al autovehiculul.

Continuând instanța constată că, obiect al acţiunii îl constituie restituirea prejudiciului cauzat autovehiculului de model automobilul de model „*****CEED” cu n/î **********implicat în accidentul rutier din 22 aprilie 2018 ca aparține cu drept de proprietate lui Leca Ion.

Drept urmare, instanța reține că pretenţiile formulate în acţiunea intentată de Mihai Nicolae nu justifică un interes legitim încălcat al reclamantului. După cum s-a stabilit reclamantul Mihai Nicolae nu este proprietarul unităţii de transport avariate, iar în certificatul de înmatriculare al acestuia este înscris ”COMODAT”. Proprietar al autovehiculului de model *****CEED cu n/î **********este Leca Ion.

Potrivit prev.art. 859 alin. (1) Cod Civil prin contractul de comodat o parte (comodant) dă cu titlu gratuit un bun în folosinţă celeilalte părţi (comodatar), iar aceasta se obligă să restudie bunul la expirarea termenului pentru care i-a fost dat. Această prevedere legală a fost arătată în contextul în care, persoana în bază de comodat nu poate pretinde la repararea prejudiciului material rezultat din accidental rutier, or, dreptul de a depune cerere de chemare în judecată este deţinut doar de către proprietarul de drept al autovehiculului. Mai mult ca atât, reclamantul nu dispune de careva drepturi sau împuterniciri de a intenta acțiuni din numele lui Leca Ion – subiect al raporturilor privind restituirea despăgubirilor de asigurare în cazul asigurărilor civile obligatorii, indiferent de faptul dacă Mihai Nicolae a fost cel care a folosit autovehiculul temporar și a evaluat reparația bunului avariat.

Lipsa legitimării procesuale a reclamantului Mihai Nicolae, din perspectiva interesului legitim, împiedica instanța sa procedeze la analizarea apărărilor formulate de acesta în fondul pretențiilor, relative la revendicarea/apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim.

În speţă, se atestă că reclamantul Mihai Nicolae a depus acţiunea fără a respecta principiul prevăzut în art.7 alin.(1) C.proc.civ. de intentare a procesului civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim.

Imperativ se reține că, acționarea arbitrară a instanței și examinarea în fond a unei cauze atunci când legislația nu permite acest fapt din motivul lipsei împuternicirilor persoanei ce a inițiat procesul, *afectează exigențele unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO*, potrivit cărora instanța de judecată are obligația de a asigura aparențele de imparțialitate şi de a nu admite acte de intervenție arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia din părţi, având obligația concretizată şi de jurisprudența Curţii Constituționale, potrivit căreia una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție şi legi, or, instanțele de judecată nefiind o excepție în acest sens (Hotărârea nr. 2 din 19.01.1998).

La fel, instanța nu este în drept de a admite derogări de la prevederile legii și de a-i acorda facilități unei părți în detrimentul celorlalți participanți ai procesului, situație care riscă a avea loc în cazul examinării unei cauze civile, în situația când legea impunea persoanei ce a inițiat procesul obligații de a demonstra existența împuternicirilor procedurale în acest sens. Or, principiul preeminenței dreptului, înserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatul Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 C.proc.civ.

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudența CEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează inter alia, că legislaţia naţională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor „consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecinţele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni sau omisiuni (Sunday Times vs UK 26.04.1979, §49). În speță, norma

legală clar, cert și explicit indică modalitatea de acordare a împuternicirilor și consecințele legale (sancțiunile procedurale), în caz de nerespectare a exigenților impuse de lege în acest sens. Certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă în calitate de condiţie sine qua non unui proces echitabil, vizează atât drepturile debitorului cu statut procesual de reclamant, cât şi ale creditorului și ale executorului judecătoresc, motiv din care instanţa de judecată nu este în drept de a substitui voinţa legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă, în vederea exonerării părții vinovate pentru admiterea omisiunilor, de sancțiunile procedurale la caz, manifestate (din motivul înțelegerii greșite a normei legale).

În cauza de față reclamantul Mihai Nicolae nu este subiect al raporturilor de despăgubire în cazul asigurării obligatorii civile și respectiv nu este titularul drepturilor pretinse lezate în raport cu compania de asigurare ÎM CIA „Transelit" SA , indiferent de faptul că ultimul a fost cel care a condus mijlocul de transport avariat. Această calitate nu-i conferă îndreptățirea reclamantului Mihai Nicolae de a solicita încasarea sumelor bănești cu titlu de prejudiciu material exprimat prin despăgubiri de asigurare de la compania de asigurare care i-ar fi încălcat acest drept titularului de drept (proprietarului mijlocului de transport avariat) și anume a lui Leca Ion, motiv pentru care sunt întrunite condițiile excepției lipsei calității procesual active ale reclamantului Mihai Nicolae privind repararea prejudiciului cauzat autovehiculului de model *****CEED n/î **********ce aparține cu drept de proprietate lui Leca Ion, încasarea penalității și dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată urmând a fi respinse capetele de cerere formulate.

Reieșind din situația expusă raportată la textul de lege enunţat, instanța de judecată concluzionează că Mihai Nicolae poate să adreseze acțiune doar cu privire la revendicarea/apărarea unui drept al său încălcat ori contestat, libertăţii ori a unui interes legitim și nicidecum a altor persoane.

Totodată instanța, amintește că prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 13.02.2023 s-a admis excepţia de tardivitate invocată de partea pârâtă ÎM CIA "Transelit" SA, SRL "Arutin Art Bureau", SRL "Decor Bureau" și intervenientul accesoriu Zavatin Petru. S-a respins acţiunea formulată de Leca Ion împotriva ÎM CIA "Transelit" SA, SRL "Arutin Art Bureau" și SRL "Decor Bureau", intervenient accesoriu Zavatin Petru cu privire la încasarea prejudiciului material cu titlu de despăgubiri de asigurare, dobânzi și penalități de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depusă tardiv (f.d.247-250, Vol.-I). Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10.04.2023 a fost respins recursul declarat de Leca Ion și menținută fără modificări încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 13.02.2023(f.d.29-36, Vol.-II)

Reieșind din probele administrate, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar şi apreciate, în baza art.130 C.proc.civ., din punct de vedere al pertinenţei, admisibilităţii, veridicităţii, iar în ansamblul sub toate aspectele în coroborarea lor, instanţa ajunge la concluzia că acţiunea formulată de reclamantul Mihai Nicolae împotriva pârâților ÎM CIA "Transelit" SA,"Arutin Art Bureau" SRL și "Decor Bureau" SRL, intervenient accesoriu Zavatin Petru privind încasarea prejudiciului material cu titlu de despăgubiri de asigurare, dobânzi și penalități de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată este neîntemeiată, urmînd, în consecință, a fi respinsă.

În temeiul respingerii solicitărilor principale – capătul de cerere privind încasarea prejudiciului material rezultat din accidentul rutier în mărime de 41.950,00 lei, reieșind din caracterul subsidiar al cerințelor de încasarea penalităţilor de întârziere în mărime de 7551 lei, dobânzii de întârziere calculate din 08.05.2018 şi pînă la data achitării prejudiciului în suma de 41.950,00 lei, dar nu mai puţin de 20.392,12 lei, și a cheltuielilor de judecată legate de acest proces, instanța consideră pasibilă de respingere și a acesteia.

Conform prevederilor art. 94 alin. (1) C.proc.civ., instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Iar potrivit art. 96 alin. (1) şi (1/1) C.proc.civ., instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Din suportul probatoriu anexat la materialele dosarului se confirmă că, co-pârâtele ”Arutin Art Bureau” SRL și ”Decor Bureau” SRL în cadrul judecării cauzei date au fost asistate de avocata Vladimirov Natalia (f.d.47-48, Vol.-I), iar intervenientul accesoriu Zavatin Petru a fost asistat de avocatul Jarovlea Veaceslav (f.d.114, Vol.-I) și pentru serviciile juridice acordate de către aceştia, co-pârâtele ”Arutin Art Bureau” SRL și ”Decor Bureau” SRL au achitat cîte de 1.500,00 de lei pentru fiecare în temeiul contractului de asistență juridică nr.21-2019 din 26.04.2019(f.d.240-241, Vol.-I), pe cînd intervenientul accesoriu Zavatin Petru a achitat suma de 2000,00 lei în temeiul contractului de asistență juridică nr.19 din 18.06.2021(f.d.124).

Având în vedere dispozițiile art.94 alin.(1), 96 C.proc.civ., care specifică că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată, precum și circumstanțele date sunt probate atât prin ordinele de plată nr.30 din 02.05.2019 și nr.67 din 02.05.2019 (f.d.240-241, Vol.-I) bonul de plată seria nr.EPI 0753725 din 18.06.2021, ordin de încasare a numerarului nr.54587026 din 22.07.2021 (f.d.126-127, Vol.-I), cât și prestația avocaților la soluționarea litigiului, instanța de judecată conchide că cheltuielile suportate pentru asistenţa juridică sunt reale, necesare și rezonabile.

Față de considerentele de fapt și de drept mai sus expuse, instanța consideră justificată cerinţa co-pârâtelor ”Arutin Art Bureau” SRL și ”Decor Bureau” SRL și intervenientului accesoriu Zavatin Petru privind compensarea cheltuielilor de judecată alcătuite din costuri pentru asistență juridică acordată pentru acest dosar.

În conformitate cu prevederile art.art.238-242 C.proc.civ., instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge acţiunea formulată de reclamantul Mihai Nicolae împotriva pârâților ÎM CIA ”Transelit” SA, ,”Arutin Art Bureau” SRL și ”Decor Bureau” SRL, intervenient accesoriu Zavatin Petru privind încasarea prejudiciului material cu titlu de despăgubiri de asigurare, dobânzi și penalități de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la Mihai Nicolae în beneficiul”Arutin Art Bureau” SRL cheltuieli de judecată alcătuite din costuri privind serviciile de asistență juridică profesională prestată (onorariu avocațial) în mărime de 1.500,00 MDL (una mia cinci sute) lei.

Se încasează de la Mihai Nicolae în beneficiul ”Decor Bureau” SRL cheltuieli de judecată alcătuite din costuri privind serviciile de asistență juridică profesională prestată (onorariu avocațial) în mărime de 1.500,00 MDL (una mia cinci sute) lei.

Se încasează de la Mihai Nicolae în beneficiul lui Zavatin Petru cheltuieli de judecată alcătuite din costuri privind serviciile de asistență juridică profesională prestată (onorariu avocațial) în mărime de 2.000,00 MDL (două mii) lei

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Potînga Iurie